

Lausunto kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta**314/03/2013**

Kaupunginhallitus § 205

Esittelijä: kaupunginjohtaja Juha Majalahti

Valmistelija: hallintopäällikkö Jarkko Luukkonen

Lisätietoja antaja: kaupunginjohtaja Juha Majalahti, puh. (09) 4258 3601 tai sähköposti "etunimi.sukunimi@karkkila.fi"

Valtiovarainministeriö asetti heinäkuussa 2012 kuntalain kokonaisuudistuksen valmistelua varten parlamentaarisen seurantaryhmän, työvaliokunnan ja neljä valmistelujaostoa. Jaostot ovat kartoittaneet syksyllä 2013 sähköisellä kyselyllä kuntien näkemyksiä ja kannanottoja valmisteltavasta kuntalaista. Hallituksen esitysluonnos on valmisteltu jaostojen työn pohjalta. Kuntalain kokonaisuudistusta on valmisteltu siten, että uusi kuntalaki tulisi voimaan vuoden 2015 alusta.

Kuntalain kokonaisuudistuksen tavoitteena on uudistaa kuntalaki siten, että siinä otetaan huomioon kuntien muuttuvasta toimintaympäristöstä ja uusista kuntahallinnon rakenteista aiheutuvat muutostarpeet. Uusi kuntalaki korvaa vuoden 1995 kuntalain. Kuntalaki olisi edelleen kunnanhallintoa, päätöksentekomenettelyä ja taloutta koskeva yleislaki. Uudistuksella pyritään vähentämään erityislainsäädännön tarvetta.

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa 26.8.2014 mennessä.

Kuntalain kokonaisuudistuksen luonnoksessa keskeisiä muutoksia Karkkilan kaupungin näkökulmasta ovat seuraavat:

Yleistä

- uusi kunnan toiminnan käsite (6 § 2 momentti): sisältää juridisen kuntakonsernin lisäksi kuntien yhteistoiminnan, kunnan omistukseen perustuvan toiminnan sekä ostopalvelut;
- kunnan järjestämisvastuu (8 §): uusi säännös;
- konserniohjaus (14 § 4 kohta): konserniohjeista päättäisi valtuusto;
- kuntavaalit ja valtuuston toimikausi (15 §): kuntavaalit ehdotetaan siirrettäväksi keväälle (huhtikuun kolmas sunnuntai) ja valtuuston toimikausi alkaisi kesäkuun alusta (nykyistä valtuustokautta pidennettäisiin puolella vuodella);
- kuntastrategia (39 §): laatiminen ja sisältö lakisääteiseksi;
- suostumus luottamustoimeen (71 §): luottamustoimeen voitaisiin valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan tehtävän

vastaan;

- vaalikelpoisuus (74 §): henkilö ei voisi olla samaan aikaan kunnanhallituksessa ja kuntakonserniin kuuluvan yhtiön hallituksessa;

Organisaatio

- valtuuston koko (16 §): laissa säädettäisiin ainoastaan valtuutettujen vähimmäismäärästä asukasluvultaan erilaisissa kunnissa;

- valtuuston puheenjohtajisto (18 §): lakisääteinen oikeus osallistua kunnanhallituksen kokouksiin (nyt hallintosäännöissä);

- muu organisaatio (31 §): lautakuntien ohella vaihtoehtoisina valiokuntamalli (kunnanhallituksen ja lautakunnan jäsenenä vain valtuutettuja tai varavaltuutettuja), puheenjohtajamalli (lautakunnan puheenjohtaja kunnanhallituksen jäsen), tilaaja-tuottaja -malli (palvelujen järjestämisvastuu ja palvelujen tuottamista koskeva päätöksenteko erotetaan) sekä mahdollisuus asettaa alueellisia toimielimiä;

- päätoimiset ja osa-aikaiset luottamushenkilöt (34 ja 81 §): valtuuston puheenjohtaja, kunnanhallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja tai lautakuntien puheenjohtajat voisivat olla päätoimisia tai osa-aikaisia;

- puheenjohtajiston erottaminen (35 §): valtuustolla mahdollisuus erottaa vain puheenjohtajisto;

- kunnanhallitus (40 §): tehtävistä säädettäisiin nykyistä yksityiskohtaisemmin;

- kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävät (41 §): uudet säännökset;

- johtajasopimus (43 §): kunnan ja kunnanjohtajan välinen johtajasopimus pakolliseksi, valtuusto hyväksyy;

- yhteistoiminta (8 luku): nykyistä yksityiskohtaisemmat säännökset yhteistoimintaorganisaatioiden toimielimistä ja yhteistoimintasopimusten sisällöstä;

- liikelaitos (9 luku ja 121 §): johtajaa koskevaa säätelyä yksinkertaistettaisiin ja taloutta koskevia säännöksiä vähennettäisiin;

- sidonnaisuuksien ilmoittaminen (85 §): keskeisillä luottamushenkilöillä (kunnanhallituksen jäsenet, valtuuston puheenjohtajisto ja Karkkilassa myös ympäristölautakunnan jäsenet) sekä viranhaltijoilla (kaupunginjohtaja) olisi velvollisuus ilmoittaa sidonnaisuuksistaan tarkastuslautakunnalle, valtuusto voisi laajentaa ilmoittajien piiriä;

Hallintomenettely

- hallintosääntö (91 §): merkitystä ja sisältöä ehdotetaan laajennettavaksi;

- otto-oikeus (93 §): rajattaisiin vain kunnanhallituksen käytettäväksi;

- uudet sähköiset menettelytavat (100 ja 101 §): mahdollistettaisiin sähköinen kokous (näkö- ja ääniyhteys) ja sähköinen päätöksentekomenettely (kokouksen ulkopuolella, mahdollistaa yksimielisiä päätöksiä);

- kokousten johtaminen (103 §): valtuuston ohella myös muiden

toimielinten kokousten johtamisesta säännökset lakiin;

Osallistuminen ja tiedottaminen

- aloiteoikeus (23 §): laajentaminen kunnan asukkaiden ohella palvelujen käyttäjiin sekä kunnassa toimiviin yhteisöihin ja säätiöihin;
- kansanäänestys (25 §): neuvoa-antavan kansanäänestysaloitteen ikärajan alentaminen 15 vuoteen ja aloitteen tekijöiden vähimmäismäärän alentaminen, lisäksi kansanäänestyslain muutos niin että äänestys olisi mahdollista sähköisesti;
- nuorisovaltuusto (26 §) sekä vanhus- ja vammaisneuvosto (27 ja 28 §): nuorisovaltuusto ja vanhusneuvosto pakollisia, vammaisneuvosto vapaaehtoinen;
- viestintä ja tiedottaminen (109, 110 ja 141 §): mm. kunnan pöytäkirjojen ja ilmoitusten julkaiseminen sekä palveluista ja taloudesta tiedottaminen yleisessä tietoverkossa;

Talous

- kuntatalousohjelma (12 §): korvaisi nykyisen peruspalveluohjelman ja -budjetin ja kattaisi kuntatalouden kokonaisuudessaan ja sisältäisi myös julkisen talouden suunnitelman edellyttämät yksilöidyt toimenpiteet kuntatalouden tasapainottamiseksi;
- ns. puolueverot (83 §): kunnalle velvoite ilmoittaa tilinpäätöksessään luottamushenkilöiltä heidän antamansa valtuutuksen perusteella perittyjen luottamushenkilömaksujen määrä;
- talousarvio ja -suunnitelma (111 §): huomioon koko kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet;
- alijäämän kattamisvelvollisuus (111 §): sitovuutta vahvistettaisiin ja ulotettaisiin koskemaan myös kuntayhtymiä;
- arviointimenettely (119 ja 120 §): erityisen heikossa taloudellisessa asemassa olevien kuntien ja kuntayhtymien arviointimenettely siirrettäisiin valtiosuuslaista kuntalakiin ja koskisi myös kuntayhtymiä;
- takaukset (130 §), kiinteistön luovutukset (131 §) ja julkisen palvelun velvoite (132 §): uudet säännökset.

Esityslistan oheismateriaali

- Luonnos uudeksi kuntalaiksi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus antaa kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta seuraavan lausunnon:

Karkkilan kaupunki pitää kuntalain kokonaisuudistuksen sisältöä kannatettavana seuraavin poikkeuksin:

Lakiluonnoksen 15 §:ssä mainitun kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohtien aikataulutus voi asettaa haasteita käytännön toiminnalle. Valtuustokauden alkamisen

edellyttämät valmistelutoimenpiteet ja valtuustokauden toiminnan täysipainoinen käynnistäminen edellyttävät moninaisia toimenpiteitä. Näitä ovat mm. luottamushenkilöpaikkoja koskevat neuvottelut, uusien luottamushenkilöiden yhteystietojen kokoaminen ja käyttöoikeuksien antaminen sähköisiin järjestelmiin.

Lakiluonnoksen 93 §:ssä mainittu otto-oikeuden käyttäminen tulisi sallia voimassaolevan lain mukaisesti kaupunginhallituksen lisäksi myös lautakunnille alaisensa toiminnan ohjaamiseksi ja seuraamiseksi.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Täytäntöönpano: valtiovarainministeriö

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Karkkilassa 21.8.2014

Jarkko Luukkonen
pöytäkirjanpitäjä

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä 25.08.2014.

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 91 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa

§:t 189 - 198, 200, 203 - 206, 209, 211

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 89 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla

§:t 199, 201 - 202, 207 - 208,

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, vaan niistä tehdään suoraan valitus Helsingin hallinto-oikeudelle:

§:t **

HallintolainkäyttöL 5 §:n / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla
Pykälät ja valituskieltojen perusteet

EtuostoL:n 22 §:n 2 momentin mukaan **§:ään 210** ei saa valittamalla hakea muutosta.

Veronkantolain 38 a §:n mukaan **§:ään 207 - 208** ei saa valittamalla hakea muutosta.

Hankintalain 102 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan **§ 212** ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 86 §:n mukaisesti.